

Almanca Öğretmenlerine Yeni İş Olanakları Yaratılmasına Yönelik Eğitime Dayalı Çözüm Önerileri¹

Emel Erım , Ankara

Öz

Eğitim Fakültelerinin Almanca Öğretmenliği Anabilim Dallarından mezun olanlar Milli Eğitim Bakanlığı tarafından sınırlı sayıda Almanca öğretmeni olarak atanmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı verilerine göre, 2015 yılı Şubat döneminden 2017 Temmuz dönemine kadar atanan toplam 118.494 öğretmenden sadece 708'i Almanca öğretmenidir. Almanca öğretmenlerinin sayısı toplam atanan öğretmen sayısının yüzde birine bile denk gelmemektedir. 24 Temmuz 2018 yılında açıklanan yeni dönem sözleşmeli öğretmen alımında ise, toplam 85 branşa yönelik 20.000 atama yapılmıştır. Bu atama döneminde de Almanca öğretmenlerine ayrılan kontenjan 98 ile sınırlı kalmıştır. Bu durum, Almanca öğretmenlerinin devlet okulları içinde ne kadar sınırlı istihdam olanağına sahip olduğunun bir göstergesidir. Son yıllarda Almanca öğretmenliği mezunları için diğer bir istihdam yolu da özel okullarda çalışmaktır. Ancak günümüzde özel okulların artan sayısına paralel olarak ikinci yabancı dil olarak Almanca eğitimi veren okulların sayılarında bir artış görülmemektedir.

Bu çalışmada Almanca Öğretmenliği mezunlarının sınırlı istihdam olanaklarından yola çıkılmış ve mezunların mesleki donanımlarına uygun olarak başka iş olanaklarına sahip olup olamayacakları ele alınmıştır. Bu olanaklardan birisi, Almanya'da yaşayan Türk öğrencilere Türkçe öğretmeleridir. İhtiyaçtan doğan bu proje ile Hacettepe Üniversitesi'nde Eğitim Fakültesinin Almanca Öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliği Bölümleri arasında bir protokol imzalanmıştır. Bu doğrultuda Milli Eğitim Bakanlığı'nda ilgili birimler ile görüşülerek yeni program ile ilgili beklentiler ve hedefler dile getirilmiştir. 2018-2019 ders yılı itibaren başlatılan Almanca -Türkçe Öğretmenliği Çift Anadal programından mezun olanlar gerek yurtiçinde gerekse yurtdışında Türkçe öğretmeni olarak da istidam edebilecektir.

Milli Eğitim Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından Almanya'da görevlendirilen Türkçe ve Türk Kültürü öğretmenleri bu program mezunlarından tercih edilebilir. Böyle bir uygulama pek çok açıdan daha verimli olabilir ve olumlu sonuçlar ortaya çıkarabilir.

Anahtar Sözcükler: Almanca Öğretmenliği, Türkçe Öğretmenliği, Almanca öğretmenliği mezunlarına yeni iş olanakları, Almanca-Türkçe Öğretmenliği Çift Anadal Programı.

Abstract

Lösungsvorschläge für neue Berufsmöglichkeiten der Deutschlehrer beruhend auf einem Studienprogramm

Die Absolventen der Abteilung der Deutschlehrausbildung an den Erziehungswissenschaftlichen Fakultäten werden vom Erziehungsministerium nur in begrenzter Anzahl als Deutschlehrer eingestellt. Nach Angaben des Erziehungsministeriums wurden von Februar 2015 bis Juli 2017 von insgesamt 118.494 Lehrern lediglich 708 als Deutschlehrer angestellt. Diese Situation zeigt, dass die eingestellten Deutschlehrer nicht einmal ein Prozent der Gesamtzahl der beamteten Lehrer ausmachen. Gemäß der Information des Erziehungsministeriums vom 24 Juli 2018 wurden insgesamt 20.000 vertragsangestellte Lehrer für 85 Berufsbranchen beauftragt. Die Anzahl der angestellten Deutschlehrer davon ist nur auf 98 begrenzt. Diese Angaben weisen auf die begrenzte Möglichkeit, als Deutschlehrer eine Anstelle an

¹ Bu çalışma 25-27 Ekim 2018 tarihlerinde Erzurum'da gerçekleştirilen XIV. Uluslararası Türk Germanistik Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

öffentlichen Schulen zu finden. Eine andere Arbeitsmöglichkeit für Absolventen der Abteilung für Deutschlehrerausbildung ist die Betätigung an Privatschulen. Trotz der großen Zunahme der Anzahl von Privatschulen ist kein paralleler Zustand an der Lehrkraftanzahl für Deutsch als zweite Fremdsprache festzustellen.

In dieser Studie wurde ausgehend von den begrenzten Arbeitsmöglichkeiten der Absolventen der Abteilungen für Deutschlehrerausbildung als Deutschlehrer dargestellt, ob die Absolventen entsprechend ihrer beruflichen Ausstattung andere Arbeitsmöglichkeiten erlangen können. Eine dieser Möglichkeiten besteht darin, den in Deutschland lebenden türkischen Schülern Türkisch beizubringen.

Mit diesem Projekt wurde ein Protokoll zwischen der Abteilung für Deutschlehrerausbildung und der Abteilung für Türkischlehrerausbildung der Erziehungswissenschaftlichen Fakultät der Hacettepe Universität unterzeichnet. In diesem Zusammenhang wurde mit den zugehörigen Abteilungen des Erziehungsministeriums Kontakt aufgenommen, Erwartungen und Ziele bezüglich dieses Studienprogramms Deutsch-Türkischlehrerausbildung zur Sprache gebracht. Studierende, die ab dem Studienjahr 2018-2019 an diesem Studienprogramm teilnehmen und absolvieren, können die Möglichkeit finden, im In- und Ausland auch als Türkischlehrer zu arbeiten.

Die Absolventen dieses Programms können als Türkisch- und türkische Kulturlehrer bevorzugt werden, die das Amt des Erziehungsministeriums für Europäische Union und Außenbeziehungen in Deutschland einsetzt. Eine solche Verfahrensweise könnte sich in vielerlei Hinsicht effektiv auswirken und positive Folgen haben.

Schlüsselwörter: Deutschlehrerausbildung, Türkischlehrerausbildung, neue Berufschancen für Deutschlehrer, Studienprogramm für Deutsch-Türkischlehrerausbildung

1. Giriş

Küreselleşen ve toplumlararası ilişkileri yoğun bir şekilde yaşayan günümüz dünyasında, bilim, teknoloji, siyaset, kültür, sanat gibi alanlarda gelişmelerden haberdar olabilmek için en az bir yabancı dili öğrenmek önemlidir. Türkiye’de yabancı dil öğretiminde birinci sırada kuşkusuz İngilizce yer almaktadır. Almanca ise ikinci yabancı dil olarak en çok tercih edilen konumundadır. Türkiye’de Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümlerinin eğitim programları ana hatları ile YÖK tarafından belirlenmekle beraber, nitelikli öğretmen yetiştirmek açısından her anabilim dalı ek programlar geliştirebilmektedir. Çift anadal programları başarılı öğrencilere ikinci bir diploma olanağı sağlamaktadır. Ayrıca öğretmen adaylarının bilgi, beceri ve yeterliliklerini daha da geliştirebilmek için öğrencilerin bu programlara ilgilerinin artırılması hedeflenmelidir (Temizyürek / Derelioğlu 2004: 2). Başarılı öğrencilerin iş bulma olanaklarını çoğaltmak ve öğretmen adaylarının kendilerini daha çok geliştirebilmelerini sağlamak amacıyla YÖK’ün Çift Anadal Yönetmeliğine uygun olarak Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Almanca Öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliği Bölümleri arasında Almanca-Türkçe Öğretmenliği Çift Anadal Programı protokolü imzalanmıştır. 2018-2019 ders yılı itibarı ile uygulanmaya başlanan bu protokolün hedefi Almanca Öğretmenliği Bölümünde okuyan başarılı öğretmen adaylarının istihdamına yönelik yeni olanaklar sağlayabilmektir. MEB verilerine göre Almanca Öğretmenliği mezunlarından Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Almanca öğretmeni olarak atananların sayısı oldukça sınırlıdır ve mezun olan öğrenci sayısı ile aralarında büyük farklılıklar vardır.

Bu çalışmanın amacı Almanca Öğretmenliği Bölümü mezunlarının günümüzde iş bulma olanaklarını sayısal verilere dayalı olarak gözden geçirmek, Almanca-Türkçe Öğretmenliği Çift Anadal Programı ile öğrencilere ne gibi ek olanaklar sağlanabileceğini

göstermek ve bu programla ilgili Almanca-Türkçe Çift Anadal Programında kayıtlı olan öğrencilerin görüşlerini yansıtmaktır.

YÖK kaynaklarından alınan bilgilere göre Türkiye’de bulunan Eğitim Fakültelerinin 16’sında Almanca Öğretmenliği eğitimi verilmektedir. Adayların üniversite ve meslek tercihi yaparken karar vermelerini kolaylaştırmak amacı ile YÖK tarafından geliştirilmiş olan ‘Yüksek Öğretim Program Atlası’nda yer alan Almanca Öğretmenliği Programları ile ilgili güncel ve sayısal veriler aşağıda gösterildiği gibidir:

Şehir	Üniversite Adı	Yabancı Dil	2017 Başarı S.	2018 Tah. B. S.	Kontenjan 2018
Bursa	Uludağ Üniversitesi		22808	22600	40
Ankara	Gazi Üniversitesi		25749	25700	60
Eskişehir	Anadolu Üniversitesi		27036	26900	70
Muğla	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Almanca	29047	29200	40
Samsun	Ondokuz Mayıs Üni.		30371	31500	40
Edirne	Trakya Üniversitesi	Almanca	33483	36700	50
Konya	Necmettin Erbakan Üni.		34366	38000	50
Adana	Çukurova Üniversitesi		34693	38500	60
Nevşehir	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi		37708	42400	30
Erzurum	Atatürk Üniversitesi		39867	44800	50
Diyarbakır	Dicle Üniversitesi		46994	52800	40
Ankara	Hacettepe Üniversitesi	Almanca	51553	57900	50
Hakkari	Hakkari Üniversitesi		55018	61800	20
İstanbul	Marmara Üniversitesi	Almanca	58256	65500	60
İzmir	Dokuz Eylül Üniversitesi		54500 (D)	-	60
İstanbul	İstanbul Cerrahpaşa Üni.	Almanca	54100 (D)	-	60
				Toplam kontenjan	780

*Tablo 1: Üniversitelerdeki Almanca Öğretmenliği Bölümleri
([https:// www.osym.gov.tr](https://www.osym.gov.tr))*

Bu tabloya göre Almanca Öğretmenliği bölümleri her yıl yaklaşık olarak 800 öğrenci mezun vermektedir. Almanca Öğretmenliği mezunu öğrencilerin mesleğini uygulayabileceği yerler şu şekilde gösterilebilir:

- Devlet Okulları
- Özel Eğitim Kurumları
- MEB tarafından yurtdışında öğretmen olarak görevlendirilme (beş yıllık deneyim sahibi olmak gibi önkoşulları sağlayarak)

2. Almanca Öğretmenlerinin İstihdamı

Bu bölümde YÖK Atlas, MEB gibi verilere dayanarak Almanca Öğretmenliği mezunlarının öğretmenlik yapabilecekleri yerler ile ilgili güncel durum tespiti yapılmaya çalışılmıştır. Ayrıca araştırma yöntemi olarak bu programa kayıtlı öğrenciler ile yüz yüze görüşme yapılmıştır. Öğrencilere bu programı neden tercih ettikleri, programın uygulanması sürecinde ne gibi zorluklarla karşılaştıkları ve program sonrası beklentileri konularında görüşleri sorulmuştur. Öğrencilerin bu çift anadalını tercih etme nedenlerinin başında Türkçe öğretmeni olarak daha çok iş bulma olanağına sahip olacakları düşüncesi

gelmektedir. Ayrıca her iki dilde kendilerini geliştirmek, Almanca-Türkçe karşılaştırmalı çalışmalarda bulunmak ve yurtdışında kendi alanlarında çalışmak istediklerini ifade etmişlerdir. Programın uygulama sürecinde karşılaştıkları zorlukları, ders saati yoğunluğu, bazı derslerde çakışma sorunu yaşanması, sınav dönemlerinde aşırı yoğun çalışmak zorunda kalmaları olarak sıralamışlardır. Ancak Türkçe bölümü hocalarının onlara yaklaşımının olumlu olduğunu ve ders içeriğine göre örnekleri Türkçe-Almanca karşılaştırmalı olarak vermeye çalıştıklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler program ile ilgili beklentilerini, başarı ile mezun olduktan sonra kendini geliştirmek amacı ile Türkiye’de ya da yurt dışında yüksek lisans yapmak, karşılaştırmalı eğitim çalışmalarında bulunmak, Almanca ve Türkçe ders kitabı hazırlamak gibi projelerde yer almak, olanak bulurlarsa yurt dışında kendi alanlarında çalışmak şeklinde ifade etmişlerdir.

A- Devlet okullarında durum

Almanca Öğretmenliği mezunlarından Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Almanca öğretmeni olarak atanarak iş olanağına sahip olanların sayısı oldukça sınırlıdır. Milli Eğitim Bakanlığı verilerine göre 2015 yılı Şubat döneminden 2017 Temmuz dönemine kadar 6 defa atama yapılmış ve toplam 118.494 öğretmen ataması gerçekleştirilmiştir. Bunların içinden Almanca öğretmeni olarak atananların sayısı ise yalnızca 708 olarak saptanmıştır. Bu durum Almanca öğretmeni olarak çalışma olanağı bulanların toplam atanan öğretmen sayısının yüzde birine bile denk gelmediğini göstermektedir.

24 Temmuz 2018 yılında açıklanan yeni dönem sözleşmeli öğretmen alımında ise toplam 85 branşa yönelik 20.000 atama yapılmıştır. Almanca öğretmenlerine ayrılan kontenjan 98 ile sınırlı kalmıştır. Bu durum Almanca öğretmenlerinin devlet okulları için ne kadar sınırlı istihdam olanağına sahip olduğunun bir göstergesidir.

B- Özel eğitim kurumlarında durum

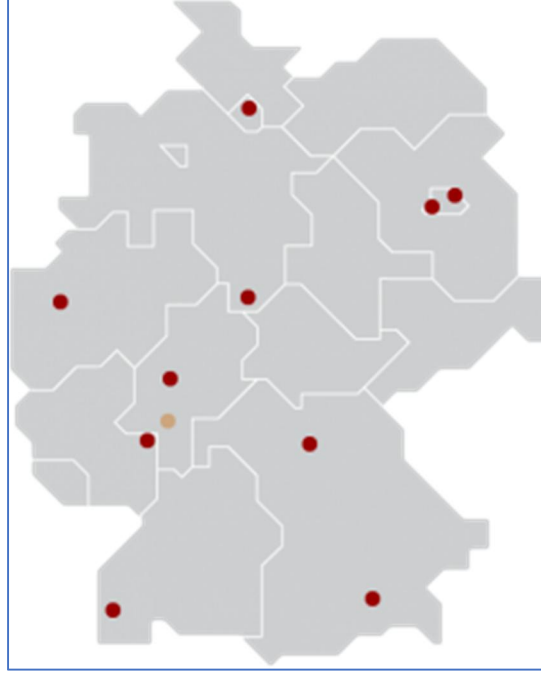
Almanca öğretmenliği mezunları için diğer bir istihdam yolu da özel eğitim kurumlarında çalışmaktır. Günümüzde her dersane bir özel eğitim kurumuna dönüştürüldüğünden okul sayısında önemli bir artış söz konusu olmuştur. Yalnız Ankara ilinde 301 tane özel lise bulunmaktadır. Bu okullarda zorunlu olarak ikinci yabancı dilde derse yer verilmesi gerekmektedir (bkz. <https://www.ozelokuldanişmanlik.com/ozel-liseler-ankara-tüm-ilçeler>).

C- MEB tarafından yurtdışında görevlendirilme

Sınırlı sayıda olsa da Alman Dili Eğitimi mezunlarının öğretmen olarak çalışma olanağı bulabileceği üçüncü bir yol ise Milli Eğitim Bakanlığı’nın Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından Almanca konuşulan ülkelerde Türkçe ve Türk Kültürü öğretmeni olarak görevlendirilmektir.

2013-2014 yılı baz alındığında Almanya’da Türkçe ve Türk Kültürü Dersi öğretmeni sayısı 1047 olarak belirtilmiştir. Bunların bir kısmı Alman yerel makamları tarafından mahalden, bir kısmı da Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Türkiye’de görev yapan öğretmenler arasından seçilen öğretmenlerden oluşmaktadır. Sözü geçen öğretim yılı itibarı ile MEB tarafından görevlendirilen sayısı 510’dur (Çakır / Yıldız 2016: 217).

Alman makamları tarafından görevlendirilen Türkçe öğretmenleri genellikle Türkoloji mezunlarından seçilmektedir. Almanya'daki Türkoloji Bölümleri eyaletler bazında haritada şu şekilde gösterilebilir:

Şekil 1: Almanya'daki Türkoloji Bölümleri (<http://kleinefaecher@mainz.uni.de>)

Baden-Württemberg Eyaleti

Albert-Ludwigs-Universität, Freiburg: Türkoloji

Bayern Eyaleti

Otto-Friedrich-Universität, Bamberg: Türkoloji

Ludwig-Maximilian-Universität, München: Türkoloji

Berlin Eyaleti

Freie Universität, Berlin: Türkoloji

Humboldt-Universität, Berlin: Orta Asya Dilleri ve Kùltürleri

Hamburg Eyaleti

Hamburg Üniversitesi: Türkoloji

Hessen Eyaleti

Justus-Liebig-Universität, Gießen: Türkoloji

Niedersachsen Eyaleti

Georg-August-Universität Göttingen: Türkoloji

Nordrhein-Westfalen Eyaleti

Universität Duisburg-Essen: Türkoloji

Rheinland-Pfalz Eyaleti

Johannes-Gutenberg-Universität Mainz: Türkoloji

Türkçe ve Türk Kültürü öğretmenleri ile ilgili MEB yurt dışı öğretmen görevlendirme sınav duyurusu Milli Eğitim Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından en son 2017 yılında yapılmıştı. Bu duyuru ile Almanca, Fransızca ve İtalyanca konuşulan Avrupa ülkelerinde 292 öğretmenin görevlendirilmesi amaçlanmıştır.

Başvuru Şartları:

Almanca, Fransızca ve İtalyanca konuşulan Avrupa ülkelerinde görevlendirilecek öğretmenlerin başvuru şartları şunlardır: T.C. vatandaşı olmak, en az 5 yıl öğretmenlik yapmış olmak, Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde öğretmen, idareci olarak halen çalışıyor olmak, erkek öğretmenler için askerlik hizmetini tamamlamış ya da muaf olmak, herhangi bir ciddi sağlık sorunu olmamak, son 10 yıl içerisinde uyarı ve kınama hariç ceza almamış olmak, ilgili yabancı dilde son beş yıl içinde yapılan sınavlar KPDS/YDS/ÜDS'den en az "E" 50 puan almak (MEB başvuru kılavuzu 2018).

Yurt dışında görevlendirilmek için başvuru yapan öğretmenlerden başvuru şartlarını yerine getirerek kabul edilenler Ankara'da yapılan sözlü mülakat temsil yeteneği sınavına girmektedir. Sözlü mülakatta adaylara 4 farklı konu alanından sorular sorulmakta ve 100 puan üzerinden değerlendirme yapılmaktadır (bkz. Tablo 2).

I	Türkçeyi Doğru Kullanma Becerisi	25 Puan
II	Millî Şuur, T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürk İlkeleri	25 Puan
III	Genel Kültür, Mevzuat	25 Puan
IV	Genel Görünüm, Tutum ve Davranış	25 Puan
TOPLAM		100 Puan

Tablo 2: Mülakat konuları ve puan değerleri (MEB başvuru kılavuzu, Ankara. 2018)

Bu sınavların sonucunda yine MEB verilerinden yola çıkılarak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2017–2018 yurtdışı atamaları yazısına göre aşağı tabloda belirtilen alanlarda ders vermek üzere toplam 228 Almanca bilen öğretmen ataması hedeflenmiştir.

Atanmasına Esas Olan Alan	Yabancı Dili	Seçilecek Öğretmen Sayısı
Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Almanca, Sınıf Öğretmeni, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	Almanca	200
Müzik	Almanca	7
Okul Öncesi	Almanca	5
Özel Eğitim	Almanca	4
Beden Eğitimi (Atletizm ve Salon Sporları)	Almanca	6
Görsel Sanatlar	Almanca	4
Rehberlik	Almanca	6
TOPLAM		228

Tablo 3: Almanca konuşulan Avrupa ülkelerinde yurtdışında görevlendirilecek öğretmen sayısı ve niteliği (MEB başvuru kılavuzu, Ankara. 2018)

Bu tabloda dikkati çeken en önemli nokta Almanca konuşulan ülkelerde (Almanya, İsviçre vb.) Türkçe ve Türk Kültürü Dersi Öğretmeni olarak görevlendirilecek olan Türkçe öğretmenlerinin niteliği ve sayısıdır. Almanca konuşulan ülkelerde görev yapan öğretmenlerden, başvuru şartlarında da belirtildiği gibi, ilgili yabancı dilden yapılan sınavlardan (KPDS/YDS/ÜDS) en az 50 Puan alması beklenmektedir.

Hacettepe Üniversitesi Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı özellikle bu şartları göz önünde bulundurarak Türkçe Öğretmenliği Bölümü ile karşılıklı olarak 2018-2019 ders yılı itibaren uygulanmaya başlamış olan Almanca-Türkçe Öğretmenliği Çift Anadal programını geliştirmiştir. Bu programın amacı Almanca öğretmeni olarak öğrenim gören öğrencilerin istihdamına yönelik yeni kazanımlar gerçekleştirmek ve Almanca-Türkçe

Öğretmenliği çift anadal mezunlarının gerek yurtiçinde gerekse yurtdışında Türkçe öğretmeni olarak da görev yapmasına olanak sağlamaktır.

3. Yeni bir eğitim projesi: Almanca-Türkçe Öğretmenliği Çift Anadal Programı

Çift anadal, bir lisans öğretim programına (birinci anadal) kayıtlı olan öğrencilerin, üniversitelerindeki başka bir bölümün çift anadal diplomasına sahip olabilmek için gerekli gördüğü dersleri de alarak, aynı zaman dilimi içinde her iki programı başarı ile tamamlayıp, ikinci bir dalda lisans diplomasına sahip olmaları anlamına gelmektedir.

Şehir	Üniversite Adı	Çift Anadal
Bursa	Uludağ Üniversitesi	-
Ankara	Gazi Üniversitesi	-
Eskişehir	Anadolu Üniversitesi	İngilizce ABD Çift Anadal Programı
Muğla	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	-
Samsun	Ondokuz Mayıs Üni.	-
Edirne	Trakya Üniversitesi	-
Konya	Necmettin Erbakan Üni.	-
Adana	Çukurova Üniversitesi	-
Nevşehir	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	-
Erzurum	Atatürk Üniversitesi	-
Diyarbakır	Dicle Üniversitesi	-
Ankara	Hacettepe Üniversitesi	Türkçe Öğrt. ve Sınıf Öğrt. Çift Anadal Programı
Hakkâri	Hakkâri Üniversitesi	-
İstanbul	Marmara Üniversitesi	-
İzmir	Dokuz Eylül Üniversitesi	-
İstanbul	İstanbul Cerrahpaşa Üni.	-

Tablo 4: Türkiye’de Almanca Öğretmenliği Programlarında Çift Anadal Uygulaması (kaynakça: üni. web siteleri)

YÖK’ün çift anadal yönetmeliğinin yürürlüğe girmesinden sonra Türkiye’de pek çok üniversitede birçok alan arasında çift anadal uygulamasına başlanmıştır. Ancak bu tablodan da anlaşılacağı üzere günümüzde Eğitim Fakülteleri Alman Dili Eğitimi Anabilim Dallarında çift anadal uygulaması iki üniversitede görülmektedir. Anadolu Üniversitesinde mevcut programda İngilizce ile çift anadal programı yürütülmektedir. Hacettepe Üniversitesi Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Türkçe Öğretmenliği ile çift anadal programını uygulayan tek eğitim kurumudur.

YÖK ilk olarak 1998 yılında öğrencilerin aynı anda iki alanda birden diplomaya sahip olabileceği çift anadal yönergesini yayınlamış ve yürürlüğe koymuştur.

09.06.2017 tarihinde ise YÖK’ün ‘Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik’ Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Lisans Programı için açılan Alman Dili Eğitimi Çift Anadal Lisans Programı bu yönetmeliğin esaslarına dayalı olarak uygulanmaktadır. Kabul koşulları ve mezuniyet koşulları YÖK’ün çift anadal yönetmeliğine uygun olarak hazırlanmış ve çift anadal programı için alınması gereken

dersler belirlenmiştir. Programa başvuru, kayıt ve kabul işlemleri ‘Hacettepe Üniversitesi Çift Anadal Programı Yönergesi’nin ilgili maddelerine göre yürütülmektedir.

4. Sonuç ve Öneriler

Hacettepe Üniversitesi Çift Anadal Programı Yönergesinin ilgili maddelerine göre yürütülen Türkçe Eğitimi Lisans Programı için ‘Alman Dili Eğitimi Çift Anadal Programı’nda 9 kişilik kontenjan açılmış ve bu programın ilk öğrencileri 2018-2019 öğretim yılı güz döneminde çift anadal eğitimine başlamışlardır. Almanca-Türkçe Çift Anadal programına kayıtlı öğrencilerle bu programı neden tercih ettikleri, programın uygulanması sürecinde ne gibi zorluklarla karşılaştıkları ve mezuniyet sonrası beklentileri konularında yüz yüze görüşme gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmayı hazırlama sürecinde Milli Eğitim Bakanlığı’nda çeşitli birimler ile görüşülerek yeni program ile ilgili beklentiler ve hedefler dile getirilmiştir. Bu program ile çift anadal mezunlarına Almanca öğretmeni olarak görevlendirilme dışında gerek yurtiçinde gerekse yurtdışında Türkçe öğretmeni olarak da istihdam olanağı sağlanması hedeflenmiştir.

Çift Anadal mezunlarının

- hem kendi ana dillerini hem Almancayı iyi konuşabilmeleri,
- hem Almanca hem Türkçe öğretmenlik formasyonuna sahip olmaları
- hem Türk hem Alman kültürüne aşina olmaları

gibi pek çok nedenden dolayı Milli Eğitim Bakanlığı’nın Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından Almanca konuşulan ülkelerde Türkçe ve Türk Kültürü öğretmeni olarak görev yapması daha verimli olabilir ve olumlu sonuçların ortaya çıkmasını sağlayabilir.

Kaynakça

Çakır, Mustafa / Yıldız, Cemal (2016): “Almanya’daki Türk Öğretmenlerin Türkçe ve Türk Kültürü Dersine İlişkin Görüşleri”, *International Journal of Languages’ Education and Teaching*, Volume: 4, Issue: 3, s. 217-257. Doi: 10.18298/ijlet.627.

Temizyürek, Kâmil / Derelioğlu, Yasemin (2004): “Üniversite Öğrencilerinin Çift Anadal-Yandal Programlarına İlişkin Tutumları”, *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 2, s. 1-9.

MEB (2018): *Yurtdışında görevlendirilecek öğretmenlerin mesleki yeterlilik sınavı ve temsil yeteneği başvuru kılavuzu*. Ankara
(https://yyegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_01/12174605_KYlavuz_2018.pdf; erişim tarihi: 23.12.2018)

YÖK (2010): Yükseköğretim kurumlarında ön lisans ve lisans düzeyindeki programlar arasında geçiş, çift ana dal, yan dal ile kurumlar arası kredi transferi yapılması esaslarına ilişkin yönetmelik, *T.C. Resmi Gazete*, 27561, 24 Nisan 2010 (http://www.yok.gov.tr/web/guest/icerik/-/journal_content/56_INSTANCE_rEHF8BIsfYRx/10279/18082; erişim tarihi: 23.12.2018)

İnternet Kaynakları

<https://www.hacettepe.edu.tr> [erişim tarihi 20.06.2018]

<https://www.osym.gov.tr> [erişim tarihi 10.08.2018]

[https:// www.ozelokuldanismanlik.com/ozel-liseler-ankara-tum-ilceler](https://www.ozelokuldanismanlik.com/ozel-liseler-ankara-tum-ilceler) [erişim tarihi 29.08.2018]

<http://kleinefaecher@mainz.uni.de> [erişim tarihi 15.08.2018]

<http://yok.gov.tr> [erişim tarihi 20.06.2018]